

Latweeschu Awiss.

55. gadagabjums.

Nr. 11.

Trefchdeenâ, 17. (29.) Merz.

1876.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowitz, Luttringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Veitborn l. (Meÿer) grahamtu bohde Jelgawâ.

Nahditajs: No eekschsemehm. No abrfsemehm. Wisjaunakabs sinas. Tehses par Latweeschu rakstibu floblâs. Pohstâ un ohstrâ. Utbildas. Sludinaschyanas.

No eekschsemehm.

Latweeschu draugu beedribas fapulzê Dezemberi beedribas presidents, zeen. Bielenstein mahzitajs tika luhgts un usnehmahs sawas dohmas un padohmus Latweeschu ortografijas leetâ salikt ihpashâs tehses un tahs isfludinahrt, lai, ja israhditohs, ka tur pretoschanahm nau weetas, schihs tehses waretu pilnâ spehklâ eestahnt wispirms muhsu laukfloblâs, kur floblotaji paschi jau fen un tagad it ihpashchi wehlahs flaidru norahdischanu, pehz kahdas ortografijas lai nu ihsti eet un mahza sawas floblâs. Zeen. Bielenstein mahzitajs nu mums ir schihs sawas ortografijas tehses par Latw. rakstibu floblâs peesuhitjis un pasneedsam tahs lasitajeem schini nummurâ. Muhsu luhgshana wehl buhtu, lai zeen. lasitaji, ihpashchi tee, kas par schihm walodas leetahm spehj lihdspreest, wiswairak zeen. floblotaji, kam schi leeta wispirms ruhpehs, schihs tehses gruntigi zauri nem un ja teem weenâ waj ohtrâ leetâ buhtu ohtradas dohmas ar atradischanahs spehku, lai tad waj nu isfakas atbildas awischu redakzijai peesuhita, jeb ja tur gaditohs garakti raksti, kas wisam lasitaju pulkam warbuht masak ruhpetu, lai tad sawas atbildas mihti peesuhititu zeen. Bielenstein mahzitajam Dobbelê. Preeksch floblotajeem, kâ dsirdam, schi leeta nahks wehl ari runâs us nahkoshu wispahrigu Kursem. floblotaju fapulzi.

Kuldigas Latweeschu Kuldigâ trefchâ leeldeenas fwehtku deenâ spehlehs latweeschu teateri; atlikusi nauda tiks preeksch latweeschu studentu stipendijahm nodohta. C. B.

No Slohkas. Zitâs malâs, muhsu tehwiâ, teaterôs spehle Mohsus un Izigus, bet pee mums ohtradi; mehâ atwehlam Mohseem un Izigeem spehleht. 29. Februar f. g. muhsu paschu audsinati schihdini, kurpneeki, skrohderi, glahneeki un pauneneeki, Stubbes f. weefnizê israhdija kehniu Saulu, Dahwidu un Goliatu, Saulu un Endoras sibilneezi, Saula behres, keh. Dahwidu un Batsibu un kâ winsch wezâ palizis sawu dehlu Salamannu leek par Israeta kehniu fwaidiht, Dahwida nahwi un behres, keh. Salamannu gudru teefas spreedumu, un beidsiht ka keh. Salamannu zaur sawu gudribu un waru leek Belzebulum preekschâ nahki, lai tas pamahzitu to skunsti, no kahdeem alminoem Deewa namu bes kahda trohlschana war usbuhweht. — Resinu, kur to beidsamo flatas gabalu mauscheki bij sagrahbstijuschki, waj nu no sawa talmuda, jeb no kahdas pasakas. Skatitaji tika wefelas pușzetortas stundas breefmigi fwihdinati un wareni Kirzinati; jo bijahm

kâ fikkes muzâ faspundeti. Kur nauda nahki, tur Judelis jau johku neproht. — Ir dischenas isglihtoschanas netrubla, jo dabujahm to ar azihm redseht, ko nebijahm ne fapni mahziju-schees. Redsejahm Israeta kara wihreem tahdus pat mundeerinus kâ schi laika saldateem; par sirdigu zihnischanohs bij ari ordenu **Krusus** pelnijuschki. Goliats netramdija wis schihdinus ar leelu garu schlehpu, bet ar ihfu pistoli klatschodamâ. Keh. Dahwidâ grehku noscheloschanas dseefmas dseedoht, smehekja papirofu un gudrais Salamannu teefu spreeschoht zigaru. Augstais preesteris bes nekahdas bahrsdâs ar brillehm us azihm, gardibeni galwâ un ar ihseem fwahrkeem grohsijahs kâ rubeku tehwinisch pawafara laikâ. — Nunahs tika pușschihdiski un pușwahziski, gandrihs wis ar dseedaschanu. — Ta besprahtiga un nesaprohtama *) brehlschana nau aprakstama. — Schihdini eekustinati buhschoht wehl diwds wakarôs to paschu israhdiht un beidsiht tahs atlikas Dubultôs iskratihht.

—b—n—g.

No Boldera sinoja jau 5. Merz, ka zaur ledus kalneem bij zelsch us juhru islausts, zaur kuru lugus wareja juhra eewest. To nakti us 6. Merz Daugawâ ledus pee Skrihwermuischas sahka eet.

No Dinaburgas sino, ka tur kahda starowera, bagata kaufmana Moltshannowa dehls ir tizis dsihws apraktâ. Winsch bijis flims un pagihbis, peederigeet to turejuschi par jau miruschu un pehz nezil deenahm aprakuschki. Ohtrâ deenâ kapu fargâ dsirdejis kapa weetâ trohlsni; kamehr palihgi peenahkuschki un kapu usrakuschki, aisgabjis ilgaks laiks. Usrakdami atraduschki, ka sahrka wahks bijis faspahrdihts un lihka drehbes faplohsitas un lihkis pats us muti gulosch, sinams nu jau flaidri noht.

Us Keisara pawehli ta jauna eekarota seme, Ferganas gubernâ, ir pee Kreewu walstis peeweenota. Turkistanas generalgubernatoram ir usdohs nu gahdaht par wisahm jaunahm wajadsigahm eeriktehm. No Rodschentas taifhs tuhliht scho-gad telegrafa lihniju lihds Kofanai. Wis materialis jau schinis deenâs efoht us Tashkentû nowests. Tur nu atkal daudf telegrafisteem buhs weetas un maife.

Edinburgas herzogu pahris ir **Behterburgâ** zeemâ abraukuschki.

Behterburga. Walstsrakhtes spreedums, par palihdsibahm tahdeem saldateem, kas preeksch wispahriga deenesta ewefchanas bij kara deenestâ nodohti, fkan tâ: Tee saldati, kas wehl pehz 1862. gada reglementa deenestâ eestahjuschi, paliks at-

*) Ari starp trisiteem skatitajeem netrubla tahdu gohda wihru, kas sawus garus sobbus pee Josefseem noprohwedant, ar teem pa brishcham gabja winschâs keegtees.

fwabinati preeksch fewis no waltsdwehsetu naudas un semstibas nodohschanam. Buhwmaterialis is krohna mescheem wi-neem tik tahdeem teel dohts, kas pehz senakeem deenesta likumeem bij nodohti, un tad tee pahrnahlfuschi apmetahs us dsihwi tais gubernas Arlangela, Wologda, Olonez, Verma jeb Kostroma waj nu sahdschas, waj meests un pilsehts. Wisi ziti saldati pehz schi likuma ismellefchanas nedabuhn wairs ne lahdu materialu. Tas agrakais likums, la pilsehts atpakaf nahlfuscheem saldateem platschi eerahdami preeksch nama usbuhwes un dahrseem, tohp nozeltis; tapat ari tabs weenreiffigas jeb ifgadigas naudas palihdsibas preeksch isdeenejuscheem tik wehl preeksch teem paleel spehla, lam preeksch schi jauna likuma isnahlfchanas bij peespreestas.

Behterburga. Isgahjuscha gada (t. i. no 1. Juli lihds Dezember) krohnam no stemelmahrlahm esohht eenahzis 1 million rublu; turklahht pehn tika wehl laba teefa agrako stempehbogenu isleetata. Schini gada gaidohht is schihs nodohfchanas wairaf ka 5 milioni.

— Pee wispah. kara deenesta likuma ir schahds peelikums isfludinahhts: Preeksch tahdeem, kas preeksch kara deenesta tohp par nederigeem atrasti, jeb kas no lohsefchanas atraujahs, tai rindoi buhs ta tahlak eet, ka kristitu weeta nahht kristiti un nekristitu weeta atkal jaunekl no minu paschas tijibas. Ja gaditohs, ka truhkumu nespehtu ta ispidiht, tad kara ministeram ir atkauts, to rohbu likt pamest ne-ispilditu. Ta tad nu pahbegufschu schihdu deht ziteem neradisees nastas.

— Zil tohti waldischana ruhpejahs, kara deenestneekus labi apgahdaht, to apleezina ari ta senata pawehle, ka preeksch saldateem, kas no frontes tohp us mahjahm laisti, buhs doht is krohna kafehm zela naudu un ja wajjadfigs ari zela drehbess un lahju apawus.

— Leelais winnestis (200 tuhst. r.) pee usdewu bifetu lohsefchanas 1. Merz ir kritis weenai bifetei, kas peedereja Behterburgas bankeerim Rosenthalam.

Kreewu kara spehla isg. gada eefohkuma deeneja 29,174 generati un wirtsneeki un 742,465 saldati. — Schini gada esohht gaidamas daschas jaunns eeriktes pee artillerijas; jaunus leelohs gabalus griboht taifht, lai teem buhtu tikpat leels schahweena ahtrums, ka Beuhfchu artillerija; wispirms preeksch Behterburgas arsenata gahdahs 500 jaunus leelohs gabalus, kuru ahtrums pirma sekunda lai ir 1500 pehdas.

Turkistana un jauneklaroka **Kokanas** seme ir tai flawa nahlfu, ka tur atrohdotees tohti augligi gabali. Dauds laudis no Samaras, Astrakanas un Tambowas gubernahm eimoht us tureeni, tur weeglaku dsihwi mekledami.

Cesala sifrupi (Malzextrakt) lihds schim mums nahza no ahrfemehm, bet bij deesgan dahgi, ta ka masturigeem schihs weselibas sahles bij gruhti pee-eimamas. Tagad nu ari Ilgezeema bruhsis pee Ribgas ir schahzis spehzigu cesala sifrupu nowilkt, kas dauds lehtaki kruhfschu flimeem un bespehzigem tahdu pat labumu pasneegfsoht, ka tee isdaudfinatee, tohti dahrges no ahrfemehm. Ilgezeema bruhfcha cesala sifrupis ir no medizinalteesas isfraudfhts un wisadi par labu atrasts. Glahse ar scho sifrupu maksä 38 kap.

No ahrfemehm.

No ahrfemehm isg. nedekä nahza masak sinu, jo breefniga wehtra bij malu malas telegrafa lihniyas saplohfsijusi.

Bruhfchs pastahw weza teefiba, ka tehws pee sawa astota dehla war semes tehwu kuhmas gaidiht. Tagad nu Elberseldas pilsehta lahdam wehweram, Kuhn, peedfima astots dehls

un Wahzu keisars atwehlejis sawu wahrdu starp kuhmeem eerakfihht. Keisars sawu krusdrehlu apfweiznadams tehwm peefuhitijis gramatu ar labi leelahm schinakibahm preeksch masa kuhmina.

Berline tika nupat isprohweta un par lohti derigu atrasta weena bremfes eerikte, ka war skreijoschu wagonu rindu, kad nelaimi mana, tubdal aptureht. Sigudrojums nahloht no Englantes inscheneera Smita. Maschinistam tik wajjadsejis ar pirksu paspeest weenu krohpi, kas ar wisu to eerikti lihds kailam un gar wagoneem karajahs lohpa, un eeksch $\frac{3}{4}$ minutes ratu rinda bijusi us weetas nostahjusi. Ta waretu dauds nelaimes nogreest.

Wahzu keisars **Wilhelms 10.** Merz swehtija to deenu, kura wina nelaika mahte, kehminenese Luise preeksch 100 gadeem dsimusi. Kehminenese Luises wahrdam ir jauka flana pa wisu Wahzsemi, ka ari zitahm semehm, ta frids, ko wina ka ihsta semes mahte tik lab meera gados ka walts behdu laikos (pee Napoleona I. usmahlfchanahs), wiseem redsoht un wisä klusuma rahdija, winas laipniba, mihliba un pazeetiba ir pee wisas Wahzu tautas dahrgä peeminä; kautgan jau 66 gadi aistezejuschi, lamehr wina nahwä aismigusi un nezil wairs no teem nau dsihwi, kas wina ar sawahm azihm redsejuschi, tomehr winas wahrds un peemina flana pilis ka buhdinas.

— Wahzseme ir schinis gados ar dauds un daschadahm nelaimehm peemekleta us uhdeneem un faufas semes, gan fabrikds, gan kalnu alas. Tagad nu atkal nahht fina no Reinsupes, kur Raubas pilsehtam leela nelaima gadijusees. Klints kalns, kura pakalni pilsehts gul, ir zaur uhdeneem faplaifajis un kalna gabals ir atluhsis un wehlees us leiju un weldamees aprazis dauds namus ar wairaf dsihwibahm. Gan plihfumi bij jau agraki pamaniti, bet laudis bij meera dewufchees, dohmadami, ka tahs walles, kas bij preekscha aismuhretas, spehs atstuteht pakalni. Nelaima notikusi pascha naktis laika.

Franzija nu ta jauna walidiba ir nogruntejusees. Tik lab senata, ka deputirtu nama ir wisa leela pufe runaskungu no republikaneefschu partijas, ta ka tagad Franziju newar zitadi ka par skaidru brihwalsti fahkt. Presidentam bij tapehz ari jauna ministerija janemahs, kas grib braukt pa to zelu, kahda rati nu stahm.

Englantes krohna prinzis pehz sawa ilga zeema Indija ir nu jau zela dewees us mahjahm. Kehminenese nodohms, joprohjam fahktees ari par „Indijas keisaren“ atrohd Englantes parlamenta gan daschu pretoschanohs, jo saka, kad weenai kolonijai (Indijai) tahdu ihpafschu gohdu parahdoht, tad zitas kolonijas to warohht par launu nemt, kad winas paleel nepeeminetas, bet leelajam pulkam tomehr tas stipri pahht, ka Englantes walidineekem buhs ari keisaru wahrdu nest.

No **Turku** semes tik to waram simohht, ka karsch ar nemeerneekem plohsahs wehl pa malu malahm.

6. Merz **Turku** kara spehls tika stipri fahkauts. Nemeerneeku wadonis **Belo Powlowitsch** bij idsirdis, ka Turki wed leelu pulku wisadas prowjantes us Goranflas zetokfni, salafija steigfchu wisus sawus pulkus un krita Turkeem wirtsu, ta ka scheem bij jabehg. Turku esohht kritufchi kahdi 800 un kahds 1000 eewainoti. Wisi deelee gabali ar kara muniziju, dauds sirgu un prowjantes krita nemeerneeku rohkas.

No **Turku** semes. Nemeerneeku wirtswadonis **Lubobrahtsch**, ka sino, esohht tik jau gan no Turkeem dsenahhts, pahrgahjis par rohbeschu; eeksch Austrijas walts. Austrijas walidiba likusi wina ka ari wisus wina pawadonus apzeetinaht,

lai ne-eet atkal atpakaf karu tahlaſt weſt, jo Sultans to waretu gan par faunu nemt, kad wina pretineekem paſpahrni dohd un atkal lauj Turku rohbeſchās eelautees. — Sultans ir 2 komiſarus noſubtijis uſ Boſniju un Herzegowinu, lai gahda, ka gar wiſu rohbeſchu Sultana manifeſts tohp behgkeem ſinams un kad tee 4 nedeku laika nahk uſ mahjahm, ka tad wini netahp ne no weena kibeleti un dabuhn wiſu to, kaſ apfohlihts. — Zitas ſinaſ atkal ſlan, ka gar wiſu Leijas-Dunajas uſi Serbeefchi pohſchotees un taiſotees uſ karu, Gan, Serbijas fiſtſ negrib nelo no karo ſinaht, bet wiſa walſts degtin deg, eet pret Turkeem. Serbija ari poſluſu turoht norunaſ ar Montenegro un Greeku ſemi, lai ari tahs turahs gatawaſ. Sirgi tohpohht Beſarabija uſpirkti, ſlinſchu eſohht kahdas 150 tuhſt. apſtelletas u. t. j. pr. Bet leelwalſtiſs jau netaus beſ ihpaſcha eemeſla meeru trauzeht.

No Turku ſemes rakſta, ka taſ nahziſ, ka nemeerneeku wadoniſ Lubobratitſch tizis no Auſtreefcheem apzeetinahts. Wiſch ar ſawu pulku gahziſ gar paſchu rohbeſchu un apmetiſ lehgeri weena weeta, dohmadams ka wehl ſtahw Herzego inas rohbeſchās; bet to penahziſ Auſtreefchu wiſſneekſ un uſtrahdidams, ka tur jau ir Auſtrijas dala, apzeetinajiſ Lubobratitſchu, pirms taſ dabujiſ pee ſawa pulka pee-eet; lihds ar wina ari tika weena duhſchiga mamſele ſchanete Markus no weſta prohjam, ta ir no Hollantes atnahluſi un gahja apbruſnojuſees kara lihds, gribedama ar Turkeem iſlautees.

Speediga uſſlaweſchana. Amerika Franziſkās piſſehta kahda jauka pehpwudeena leelſ pulks kauſchu zeereja gar ohſta malu. Te uſ reiſ iſ pulka iſſchaujahs kahds lungſ un lez wiſſeem redſohht ohſta diſkumā un paſuhd wiſnōs. Wiſi kleeſi, wiſi fauz pehz glahbejeem, ziti tel laiwaſ raiſiht waka un ſkreet glahbi. Te pa maſu brihdi eerauga wiſru wiſnōs peldam; peldetajiſ tura weena rohkā iſzeliu karogu, tuwaki peenahloht laſa uſ karoga: „Kabaka un lehtaka pamahde dabujama dahra eela pee R. N.“ Ta tad nelaimigaiſ nebij nekaſ ziti, ka drohſch bohdes ſelliſ, kaſ gribedams ſawa lunga prezi jo ſpeedigi aſiſ bahſt, bij wiſnōs leziſ un tur ſawu karogu iſzehlis. Sinams kraſtmala zeeretajiſ paſmehjahs un peefihmeja uſſlaweto pamahdes bohdi, lai ſinau to atraſt.

Lauwa etiki. Hamburgas ſwehru andelmaniſ Hagenbeſt preekſch pahri nedekahm ſuhtija weenu lauwa uſ Pariſi kahdam pirzejam. Lauwa uſ zeta apſirga, eenahza jau ſlimſ Pariſe un pehz pahri deenahm bij beigts. Sanehmejam ta leeta bij deefgan ſwariga, jo lauwa maſſaja 3000 dahlderu. Taſ nu dewa ſinu uſ Hamburgu un praſija, ko ar lauwa dariht. Hagenbeſt ſa-ihdiſs par to ſinu dewa atbildu: „Ja gribeet, eetaiſſeet wina etiki.“ Pariſneekſ ari bij deefgan iſchakliſ, lika lauwaſ ahdu nomaukt, eetaiſſija ſwehru kehniſu etiki un ir noſubtijis wahti uſ Hamburgu. Bet Hagenbeſt negrib peenemt ſcho ſlahbu lauwaſ zepeti un praſa ſawuſ 3000 dahlderuſ, jo lauwa eſohht ſweikſ un weſelſ aiſbrauziſ. Leeta nu ir teeſahm nodohhta.

Sohbu ſleplawa. Neeeneſ negribetu tizeht, ka zilwekſ to ſpehji paneſt, kad tam leelo puſi wina ſohbu ween palaf ohtra iſwell, un tomehr tagad ſino no Berlinſ, ka tur kahds kanditora ſelliſ ir lizees 18 ſohbuſ 2 ſtundu laika iſtraut un ſlimo weeta eelikt jaunus gremotajuſ. Maſ jaukaiſ mutſ darbſ wiſtram wehl maſſajiſ 25 dahlderu.

Wiſtu ſpalwaſ, ihpaſchi no aſtes un ſpahrneem tika lihds ſchim maſ zeenitaſ. Bet Franziſa tahs ſahk lohti ſmalſi iſſtrahdaht. Ar ſchkehrehm nogreeſch ſpalwaſ no ribinahm un

tad maiſa eebahſtaſ iſmiſhza ar rohkahm labi zauri. Zaur to paleek par miſkſtalajahm duhnaahm, kaſ lohti dohrgi tohp aiſmaſſataſ. Sahk ari no tahm drehbeſ aſt (uſ 1 ohlekti rehliſna 1 $\frac{1}{4}$ mahziju dubnu). Schahdas drehbeſ eſohht beſ ſinaſ ſtipraſ, nelaiſchoht nemaſ uhdeni zauri un eſohht meegli pehwejamaſ. E.

Wiſjannafahs ſinaſ.

Rihgas am. nem iſ Waldib. am. tahs ſinaſ, ka 23. febr. keiſarſ eſohht pawehlejiſ Tehrpateſ ſkohlſ apriſta pahrwaldiſchana (pee Tehrp. ſl. apr. peeder Wiſſeme, Kurſeme, Zganija un Sahmu ſala) no Rihgas atkal atzelt atpakaf uſ Tehrpatu, ta ka jo prohjam furatora fungam buhſ atkal Tehrpatā jadſiwo. Gervaiſ f. bija pirmaiſ furatorſ, kaſ ne Tehrpatē, bet Rihgā diſhwoja un no turaneſ ſawu furatora apriſtu waldija.

Berline. Wahzijaſ keiſarſ uſtureſchotees April mehneſi Baden Badenē un Wiesbadenē, uſ kuren ari Englanteſ kehniſene Wiktorija nahkſchohht.

Raguſa. Muhtar Paſcha raudſija pee Duga dumpineekem uſbrukt, bet tapa atſiſt un eelaidahs ar Herzegowineekſcheem uſ pameera lihgſchana. Schee ari bija gatawi pameeru peenemi, jo Montenegroſ leelſlungſ no dalibu nemſchanaſ pee kara pret Turkeem ſkaidri atteizees un ſawuſ pawalſneektuſ no dumpineeku bandahm fauziſ uſ mahjahm. Bet nu Turku waldiba pate nelauj ar dumpineekem pameeru flehgt un pawehlejuſi tulihht karu atkal uſnemt. Raiſi deewſgan iſſlatahſ pee Herzegowineekſchu kaimineem, Serbeekſcheem, kur waldiba un wiſa tauta gatawa karu ar Turkeem ſahkt un kaimineem palihgā eet. Til Serbijas waldneekſ patſ wehl iſhti negrib, jeb jaſala labaki nedrihktſ, jo leelwaldibneeku ſuhtiti winam to leedſohht draudedami ka, ja tomehr karu ſahkſ, it neweena Eropas walſiſ winam ne-eſchoht palihgā nedſ ar naudu, nedſ ar ſaldateem un eerohtſcheem. Redſeſim ko preekſchdeenas wehſtiſ, woi waldneekam buhſ eſpehjamiſ ſawu uſ Turku karu til karſtu tautu wehl meera ſatureht.

R. S—z.

Pee Jelgawas 9. Merz wehl maſaſ leduſ plohtes peldeja pa leelupi, bet wiſa leela leduſ eekſhana jau bij pahrlaiſta.

Muſu kungſ un Keiſarſ ir ar ſudraba medaleem, walſtajameem uſ kruhtim pee Stanilaſawa banteſ apdahwinajiſ: Behneſ pagasta teeſaſ presidenti W. Grantin, Illuſteſ apriſta teeſaſ agrako aſeforu B. Reedik, tāpat tohſ pag. ſkrihweru kunguſ: no Behneſ-Zirohles — G. Bornkampſ, Jaun-Auſes — J. Eichwald, Grawendales — J. Rückmann.

Par Daugawas ledu ſinoja no Dinaburgaſ, ka tur jau 9. Merz wakarā leduſ ſahziſ zilatees un kahdas 100 aſiſ pagahjiſ, atkal noſtahjees. Pee Skrihwermuſiſchāſ leduſ tā bij apſtahjees, tā ſtahweja wehl 10. Merz. Pee Rihgas bij uhdeuſ akritiſ un wehl pa ledu kahjineeki gahja no Jelgawas ahrrigaſ piſſehta.

Teſſes par Latweeſchu rakſtibu ſkohlāſ.

1. Skohlahm t. i. ſkohlmeiſtereem un ſkohlāſ behrneem truhktſ un waijaga ſkaidra likuma, ka lai rakſta, ſchiniſ laiſdōſ, kur weza ortograſija no daudſeem ir atſtahta un pulku neweenaſi jauni zeki rakſtoht uſnemti. Skohlāſ naw zeekſhama ne ortograſijaſ raiba daſchdaſchiba, ne ſchahda tahda ſchiniſ leetāſ mehginahana.

2. Rakſtibāſ likumi, ja kahdi ſkohlahm teek dohti, it nebuht neſawaldſina zituſ rakſmeekuſ un ne pawiſam ſinatniſku grahmatu rakſtitajuſ, kam waka bijuſi un buhſ ortograſiju iſwehletees, kahda wineem deriga rahdahſ.

3. Bielensteina leelas gramatikas ortografija it nemas negrib buht par zela rahditaju un wadoni Latweeschu lauka skohlahm, bet par walodas ihpaschibu peerahditaju teem, kas to wehl neproht un nesin.

4. Ortografijas likumus nekahda laika newar nostiprinaht us muhschibu. Zo pee dshwas walodas ari rakstiba ar laiku arween mainahs un pahrwehrschahts. Wisa tahda mainischanahts un pahrwehrschanahs lai no teek lehnitim un pamasihtim, ka pee katra dshwa augoscha radijuma, bet ne lehzeneem waj johneem. Tas buhtu dshwibai par pohstu.

5. Bielensteina masahs gramatikas likumi par rakstibu schodeen wairs naw pilna spehta. Zo desmit gadu starpa Latweeschu walodas ismekleschana nau palikusi stahwoti, bet kluusi us preekschu, un rakstibas likumi tapat ir sakara ar mohdi, ka ar sinatnisku walodas atfischšanu, un mohde nau pastahwiga.

6. Buhtu labi, kad rakstischanas schi laika nemeeriga grohsischana atkal weentreis apstahtohs. Zo schinis leetas ilga leeliska grohsischana tikpat par pohstu, ka ilgi nemeeri eeksch waksts dshwes. Tad ari schinis leetas buhtu jastheidsahs us meera lihgschšanu un us zil nezil weenada prahta usnemschšanu.

7. Prahtiga skohlas mahziba warehs peepalihdseht pee kahda jauna zela weenadas usnemschanas.

8. Kad skohlas ortografija zitahs punktis atschkirtahs no wezahs drufatu grahmatu ortografijas, tad schi nelaiime weena kahrtah nebuhs isbehgama, ohtra kahrtah buhs peezeschama.

9. Mikhstinaschanas siche (Mouillirungs 3.) lai ir un lai paleek, ka bijis, stihpina zauri zaur l, n, r, k, g: l, n, r, k, g, jeb ari apalkschah apalksch l, n, r, k, (g): l, n, r, k, (g?), bet ne stahwoti stihpina waj punktis wirsu jeb pahri par l, n, r, k, g: l, n, r, k, g (Beesbardis) jeb l, n, r, k, g (Sehta, daba un pas.).

10. Zapatur bj, mj, pj, sch, sch, tsch, dsch un nau wis tai weeta jaraksta pehz jaunahs mohdes b', m', p', f', l', z', ds'.

11. Waretu atwehleht ari wahrdu widos s rakstihht par f, lai gan drufah s wahrdu widos nepas, un lai gan s tik ween wahrdu galos kriht zaur tam, ka s weegli nesaweklahs ar steem bohkstabeem, kas nahk pakal. Ta tad arween f wahrdu widos un s wahrdu galos rahdahs riktigaki.

12. f, sch, l, sch, z, tsch, ds, dsch, naw wis atmetami un wina weeta nau wis meklejamas zitahs siches, ne no Leischu, ne no Kreemu walodas, ne is kahdas zitahs warbuht sinatnigas, ne is kahdas paschu isdohmatas rakstu mohdes. Siche tee jaunahs rakstu mohdes zehleji iraid raibumu zehleji un walodu jauzeji.

13. Tahs siches ee un o gan pilnigi azihm nerahda wis to skanu, ko aushs fadsird, un tomehr tahs paschas paturamas. Zo ko kahds mehginajis tai weeta likt (ia, ua), tapat azihm nerahda to skanu, ko aushs fadsird (p, pr. raksteens fiawa, muade it nebuht nesapas ar teizeenu).

Leez wehra 1) ka it nekur un it nekahdai rakstiba pilnigi newar atsnergt mutes teizeenu.

2) ka tahs siches ee un o itin gudri no eesahkuma iswehletas, jo ta skana e un ee ir starp i un a widu un o ir starp u un a widu.

14. Skohlās it nebuht newa jagaga un tad ari nedrihst zaur ihpaschahm rakstu sichehm ischkirt gruhsto un skeepto paschskana garumu (seewa — Deewa; blohda — gohda; gaida — skaida; sweiks — teiks; auksts — augsts; drahst — gahst; behrs — behrns; riht — rihts; schuht — schuht).

Zo Latweeschu behrns lasidams to gruhdeenu un steepeenu atrohn bes nekahdas rakstu siches, un to sawadibu ar sichehm peesichmejoht skohlmeisterim pascham simtkahrtigi waretu misetees. Beidsoht schi Latweeschu walodas ihpaschiba wehl nemas naw lihds dibenam isdibinata un tad ari zaur tam ta skohlās netik naw leetajama.

15. Tapat ka teem pa dauds ischkirigeem japretojahs atkal teem nemas ischkirigeem, kas rakstischšanu gribedami atweeglinahht, to rakstu padara ne-isprohtamu un lasischšanu par ne-isdaramu, prohti paschskana ne garumu, ne isfumu azihm wairs nerahdidami un dubultneelus atmetuschi un garuma sichi (h) isweeduschi. Us wifu wihsi jaraksta ta, ka paschskana garumu waj isfumu jele sakau jeb zelmus silbas war ar azihm pasiht;*) un kas scho Latweeschu wezas rakstibas gohdu pohsta ahra, tas nedara labi.

16. Dubultneelus, kas lihds schim tik ne wisur (f, w, j: esis, diwi, lija) ta papreeksch stahwoscha paschskana isfumu pehz Wahzu ortografijas apschimeja, tik dauds rakstneeki Latweeschu mehles sawadibu samanidami atmetuschi, ka skohlahm tas padohms buhtu jadohd, lai aridsan atmet. Tad raksti: daba, lapa, adiht, ritens, nagi, nuka, meloht, wanags, dariht, nesahht, wezi, — ta ka lihds schim jau rakstija: nasis, diwi, lija.

17. Tomehr tee dubultneeki naw wisur atmetami, lai nenoteek, ka tam klundurkahjim, kas no weena zetmalas grahwja iszehlees nostraipale atkal ohtra grahwi.

Dubultneeki japatur

- 1) kur wini zehluschees is diwja sawadu lihdsiskanu affimilazijas: p. pr. mella willa is melna wilna; welli is welni; appalksch is apwalsch;
- 2) kur tee dubultneeki katre peeder pee ihpascha wahrda, t. i. pee komposizijas: p. pr. at-teikt; bes-sohbis; ap-piht;
- 3) eeksch wahrdeem, kas nemti is sweschahm walodahm, kuru daba sawada un to ir zeesch, ir prafa. Bet siche ja-ischkirt diwejas lihdsiskanu schkiras: weeni ir briedigi (t. i. kahdu briedi welkami, prohti, ka war pawilkt, un jele kahdahm reisahm zauru briedi issteni fadsirdami ir bes nekahda paschskana): l, m, n, r, f. Dhtri ir azumirkligi; tohs bes paschskana it nebuht newar fadsirddeht, wini it nebuht un it nekad naw kahdu briedi welkami, bet ka eedsirdeti, ta

*) p. pr. gada — gada; Janis — Janis; kawa — kawa; resta — resta; rada — rada, u. t. j. pr.

ari nosudufchi. Schohs beidsamohs azumir-
kligohs ari eelfch fweſcheem wahrdeem
nebuhtu wehrts dubultoht, un rahdohs, la
waretu drohſchi rakſtiht: kapija, tupele, flapis,
ſchkipete, pipars, upuris; drukaht, bakas, pikis,
bikeris, Mikelis, katolis, etikis; dubults; budele,
zedele, ſpredikis; miſe, kluzis. Tohs pirmohs,
tohs brihdigohs lihdsſkanus, kuzus ihſteni
war ſadſirdeht, la wini zitohs wahrdohs, lai gan
neſkan „dubulti,“ bet ſkan gari, tohs us wiſu
wiſi rakſtohs wajjaga dubultoht, lai taba ſin,
winus teizeenâ ſteopt, la Latweeſchu wahrdohs
pehz affimilazijas (mella willa), ta nu ari til
ne wiſohs Wahzu wahrdohs.

Tad nu rakſti:

elle, balles, rullis, bakka;

mamma, emma;

Anna, kanna, panna, Minna;

kerra, nerroht;

biffe, laſſis, ſefferis, graſſis, paſſeht.

Leez wehrâ: rakſti, la tu dsirbi un reizi, tad buhs labi
un nemaſ nebaidees, la tu neſinaſi, waj kahds
wahrdohs preeſch ſen laikeem no Wahzu walodas
Latweeſchu waloda eeklichdis. Zits wahrdohs wehl
no zitahm walodahm zehlees un zaur Wahzeem
pee Latwjeem atuahzis un tomehr ne mutê, ne
rakſta neteek dubultohts, p. pr. trumete, ſinepes
un w. j. Bilis, rene u. t. j. pr.

18. Kad nu ihpaſchas ſihmes naw, pee la azis zaur
zaurenehm paſchſkana ihſumu ſaredeſ, tad us wiſu wiſi
paſchſkana garumu jele ſaknu jeb zelmu ſilbâs laſtaja
azihm ar ſahdu redſamu ſihmi wajjaga parahdiht. Ta
tad nohtigi ween wajjaga ſawas garuma
ſihmes.

19. Weza garuma ſihme ir h, un lai gan aiſnema
no Wahzu tautas, la daſcha laba zita gudriba, lai gan
Latweeſchu behrneem par kibeli, kad winu leek ſaukt par
„ha“, laſ Latweeſchu mehlei naw eeraſts, tomehr labi
kalpodama un nekahdu gruhtibu nedaridama, kad winu
til ſauz par garuma ſihmi un pee bohſteereſchanaſ it
nemaſ ihpaſchi ne-iſſauz un rakſtneekteem deesgan eeraſta
un pa rohli.

Schi garuma ſihme h wehl til daudſeem mihta un
eeraſta, la ar waru naw iſdenama. Kad winu wehl
grib zeeniht, taſ lai drohſchi zeeni.

20. Garuma ſihme h leetajama

a) eelfch wiſahm ſaknu jeb zelmu ſilbahm,
t. i. tahm pirmajahm wahrdu ſilbahm, ween-
alga waj tahs ir atwehrtas, t. i. beidsahs
ar paſchſkani (ah-da, meh-le) jeb waj tahs ir
ſlehgtas, t. i. beidsahs ar lihdsſkani (ſtrehl-
neekſ);

b) eelfch wiſahm ſlehgtahm gala ſilbahm, kaſ
der wahrdu lohziſchanaſi (Flexionsſylben)
p. pr. redſeht, wedahm, wedaht, nemohs, ne-
mahs, meitahm, mutehm, ſirdihm.

Leez wehrâ: manim, tewim, ſewim, rakſti labaki beſ
h, zaur tam, la daudſ avgabalohs ſchee gali ihſi
teek iſſaukti.

Tad garuma ſihme neteek leetata

a) eelfch wiſahm atwehrtahm lohziſchanaſ
ſilbahm, p. pr. weh-le-ja, weh-le-tu, meh-ta zc. zc.

b) eelfch wiſahm waj atwehrtahm waj ſlehgtahm
atwafinaſchanaſ ſilbahm, p. pr. ti-zi-ba; ti-
zigs, pih-lens, la-baks, zil-weks, da-ſchads zc.

21. Kad ſchinis laifohs daſchi labi tai wezai ga-
ruma ſihmei ſakluſchi pretotees un mehginajuſchi tam
„leekmanim“ waj „ſweſchineekam,“ „pahrohbeſchneekam“
atſaziht un zitas ſchahdas tahdas ſihmes tai weeta le-
taht, waj nu \triangle , kaſ takſchu jau ir ſawâ ihpaſchâ dee-
neſtâ un amata [pee lokatiwa un (Bielenſt. gram.)] pee
ſteopta garuma apſihmeſchanaſ, waj nu \triangle jeb \triangle , kaſ at-
kal jau ſawâ ſinâ ir pee gruhtta garuma apſihmeſchanaſ
(Bielenſtein gram.) un kad nu leela juſchana zelahs, kad
to paſchu ſihmi daſchdaſchada ſinâ leeta, kur waretu
pahrtikt zitadi, tad padohms buhtu jadohd teem, kaſ
ar wezo h newar wairſ draudſibâ palikt, ta la ſaim-
neekſ eenihdeto gahjeju grib un grib atlaift, — prohti
la tad par wiſwiſada garuma ſihmi til ween gu-
loſcha ſtrihpina — buhtu leetajama. Schi ſihmite
wehl ir brihwê un pa wiſu paſauli par garuma ſihmi
paſihſtama un itin weegli ikkatram ſaprohtama un
jau pee mums ta leetata (Latw. tautas dſeefmas Latw.
draug. beedribas iſdewumâ).

Uri paſchâs ſkohlâs, kur ſkohlmeiſteri un ſkohlâs
waldneeki ir tam h pretineeki, ſchi gulofcha ſtrihpina tai
weeta buhtu atwehlejama.

22. Kaſ ſcho gulofchu ſtrihpinu leeta h weeta, lai
to leek

1) wiſâs ſaknu jeb zelmu ſilbâs us garo paſch-
ſkani;

2) wiſâs ſlehgtâs waj atwafinaſchanaſ*)
waj lohziſchanaſ ſilbâs; prohti tad buhtu
jarakſta ne til ween: redſet, wedam, wedat,
nemâs, meitam, mätam, ſirdim; bet ari: tizigs,
pilenſ, labâks, zilweks, daſchâds,

bet lai to neleek wiſâs atwehrtâs widus- waj gala ſil-
bâs: tiziba, weleſchana, weletu, weleja, mēta, ta (ſeewa.)

Peſihmejumſ: Kad tai nule drukatâ Latweeſchu
taut. dſeefm. iſdewumâ us wiſeem gareem paſch-
ſkaneem ta gulofcha ſtrihpina likta, tad taſ noti-
zis ahrſemneeku labad, kaſ Latw. walodu nepa-
ſihſt, lai teem laſiſchana nejuhk.

23. Wiſâs zitas ſchahdas tahdas garuma ſihmes
ſkohlâs zeeti buhtu aiſleedsamas.

24. Pawiſam h ſihmi newar iſnihzinaht un ta
pate arween wehl japatatur, kur winu nemaſ nau garuma
ſihme; prohti

1) eelfch ſeh, ſch, tſch, diſch;

2) eelfch ſweſcheem wahrdeem, p. pr. Samburga,
Kopenhagene.

25. Leels ſtrihdus ir par garuma ſihmi pee o, kur
daſchi rakſneeki us to teepdamees, la Latweeſcheem ne-

*) Schinl puntis zits waretu zitadi ſpreekt, un kaſin labaki to ſilumu pee-
nemt, ta aughſâ pag h ir iſteek. 20. peekil. b.

mas ne-efoht ihfs o, to atmetufchi par newaijadfigu. Un tadfchu rahdahs, ka waijaga gan.

1) Augfch galeefchu labad, kas muhsu grahmas lasa un paschi simtkahrtigi ari **ihfo o** fawâ runâ leetadami (p. pr. lobš, gors) nesinatu, kâ lasiht pad o hms waj ar ihfu o, waj ar garu diwflani;

2) to pulku swescho wahrdu labad, kam ihfs o un las no wiseem Latweefcheem papilnam teef leetati (p. pr. protokole, mopšs).

Tad ari fchê tas likums rahdahs paturams, ka paschflaku garums un ihfums ir azihm (iele faknu jeb zelmu silbâs) japarahda, lai lasifchana nejuhl (fl. tehš. 15.).

26. ˆ par ihfuma sîhmi eefsch teem wahr dineem fchê un tē pawifam newaijaga. Tad raksti drohschi: fche un te, un illatrs temi fapratihš.

27. ˆ eefsch kâ un tâ japatur, lai fchee wahr dini iffchirtohš no teem ihfeem ka un ta. Winšs wahr dinšs ˆ gan zitu neko nesihme nekâ grubhto paschflana garumu.

28. Tad nu wif Latweefchu rakstu bohštabi ir fchee:

a ah (jeb ā) â (lokatiwâ) [â (kâ, tâ)]

e eh (" ē) ê (")

i ih (" ī) î (")

u uh (" ū) û (")

(ai, ei, au, oh, ui, iu)

ee

bj

b

d

f

g

h

i

k

l

m

n

p

r

f

s

t

w

z

ds

bj

g

h

ij

k

l

mj

n

pi

r

sch

sch

wj

tsch

dsch.

A. Bielenstein.

Bohštâ un ohštâ.

Kad beidscht mahzitajš pazehlahš un gribeja eet, tad Gustaws tam ussauza: Dsihwojeet wesele, manâš azis wairs nenahlat, ja dohmajeet mani atgreest, tad sohti wilfetees. Winšch ne-eechoht wis fawu galwu nodurt, kâ tee fwehtuki, winšch griboht kâ gohdigs besdeewis fawu muhschu nowadiht.

Meinerts abra isgahjis fajija pee femis: Ko lai par to brihnohs?! Ak zil grubti tam schelširdigam ganam ta pasudufi awš ir jamekle, kamehr Winšch to atrohd. Rungš dohd ari man nepeekust meklejoht fcho dwehfeli, par kuru Tu fawas

afinis efi islehjis. Winšch nahza pehz pahri deenahm atkal us zeetumu, bet dabuja tahdas pat rupjibas dsirdeht. Tē pehz daschahm nedetahm Gustaws palika flims ar fahrsona gulu un tika us flimneeku namu nowests. Wina gihmis, agrak no brandwihna pahreeku ustubjis, nu bij eekritis, azis guleja dsikt, abda bij kâ pelni, rohlas tam trihzeja. Tahdu winu Meinerts atrada, kam pee firds gabja dohmajoht, ka fchi dwehfele warbuh tē fawâ besdeewibâ schkirahš no fchejeenes un friht muhschigâ pasufchanâ. Meinerts nahza weenu un obtreis, bet Gustaws palika zeeti pee fawas besdeewibas. Gan winam rahdija to bahrgu Deewa sohdbu, gan to karstu Jesus mihlestibu, bet Gustaws palika aukšs pee tam. Pehz kahda laizina winšch sahla atlabotees un tika atpalat us zeetumu nowests. Meinerts ari tur winu atkal usmekleja. Newaram winu pa wifahm tahm deenahm pawadiht, tik to waram fajiht, ka pamasitim tas zeetumneeks sahla atsiht, ka Meinerts tura us winu mihlu firdi, ka winšch tam nepeelidšina wina simšs un tuhštostch rupjibas. Beidscht winšch ari atahwa, ka winam ko lasa preekšchâ is bihbeles, winšch sahla uiklausitees, kad Meinerts winam rahdija wina apgrehziabas un us atgreeschanohs flubinaja; winšch palika klausotees, kad Meinerts zelšs nometees daschureis par winu Deewa luhdša. Bet pats winšch palika tomehr wehl arweenu aukšs, nei ko prasija, nei pehz ka wehlejahš. Winam grubti nahzahš sawu zeetu firdi pahrlauf, ar sawu grehzigu lepnibu pasemotees un stah preekšch ta Deewa wahrda spohšcha speegela. Tas laiks ari tuwojahš, kur zeetumneeks zereja wakâ kluht. Meinerts no teefaskungeem bij to atwehleschanu isluhdšis, ka war klaht buht tai deenâ, kad Gustaw Kofku atswabinahš. Winšch luhdša, lai Gustaws atlauj winam to lihds pawadiht us wina mahjahm. Gustawam tas nebij pretim, winam patika, ka Meinerts nekaunejahš ar winu, to zeetumâ bijufchu, blaku pa eelu eet. Ar tahdu firdi nu Gustaws dewahš us sawu mahjinu, us feewu un behrneem! Kâ winam tomehr ta firds pulsteja, un waigi bij apfarkufchi! Meinerts bij jau eepreekšchu pasinojis, kad Gustaws mahjâ buhs. Ari feewa to gaidija pilnâ gaidifchanâ. Durwis atwehtrahš un Gustaws galwu paschahwis eefschâ atleza it peepefchi atpalat. "Ja jau nau mana istaba!" Seewa winam tezeja pretim, ar afarahm azis. Winšch bij dsiki fakustinahts. "Kas tad ar jumš tē ir notizis? Tē jau wifš zitadi nekâ pa wezam!" Un tâ ari bij. Senakas neffaidribas un nabadsibas weetâ no istabinas spihdeja pretim spohdriba un tihriba un glihtiba. Bezo faluhfufcho krahgu weetâ bij, ja ari ne lepnas, bet jaukas derigas istabas leetinas. Seewa un behrni nebij wairs fstrandâš, bet glihti apgehrbti, behrnini bij wesele no waiga, ir pat tam wifumafinajam, ko mahte tehvam us rohlahm guldija, bij farkani waidšini. "Kas tad tas ir? No kam tad wifš tas radees?" winšch jautaja; "tu tatschu ne-efi to wifu kur us parahdu dabujufi jeb — — — Winam fitahš wifadas dohmaš galwâ. Tē Meinerts widu stahjees dewa to atbidu: Par to wifu wareet pateikt Deewam un fawai strahdneeku feewai. Tē nau ne grafis netaisni pelnitas mantas, nei kahdas zita dahwanas; tas wifš ir fuhri grubti un taisnigi pelnihts. Tuhfu feewa ir jaur Deewa schehlastibu par jaunu zilweku palikufi un tapehz tad ari wifa dsihwe ir dabujufi zitadu isflatu. To wifu wina ir ar fawu adatu pelnijufi. Bet to wifu dsirdefeet turymal. Tagad apfehdeetees. Grifepees ari gan ehst." Galds tika apklahš. Seewina bij lastju pataifijufi un sweest ar maifi un desu un feeru us galda nolikufi un behrninas peešauza: Nu

behni, nahzeet pee galda pabtareem? Wisi falika fawas roh-
kas un Marina luhdsahs: Nahz Kung's Jesu, esi muhsu weefs,
fwehti, ko tu dewis ef!" Roberts atkal fajija: Wifas azis
gaida uJ Tewi un Tu dohdi teem wiku baribu fawâ laika, Tu
atwer fawu rohku un pee-ehdini wifu, kas dshwo or labpatif-
fchanu. Ari tehws bij fawu galwu lihds noleezis un fawas
rohkas falizis, tik mute bij llufu. Tomehr wina afaru pilnas
azis leezinaja, ka ari wina firdi mohdabs zits gars. Pehz
noturetas maltites Meinerts winam pasneedsa rohku un fa-
zija: Man ja-eeft tagad, lai nu juhsu feewa jums istabha,
ta tas wifs te ta nahzis. Dshwojeet wefeli!" Meinerts

gahja preezigs zeriba, ka ari ta wihra firdi Deewa shehlasti-
bas darbs ir fahzees. Un ta kas ari bij.
(Durmat beigums.)

Atbildas.

S. S. — S. W. Baldeews! Bubs arween mihli. No zitas pufes
dshru, ka tee fenakee launa darbi, kur beswabrechi gobbigas mettas ar faween
nafauna rakteem arfwaldija, efobt jau pawifam isditufchi. Warubt bubs ari
pee Jums ta drihs. Tabds nedarbs, zita wehstules uflaut un pee krobga gal-
da preekscha lafht, apmehta ar negohdu tilai daritaju wafchu.

I. — W. Jo mihfaki man, kad zeen. Krihweru kungi, kas wafchi tobs
rakstus wesdami, tabs leetas wislabat isfir, man mihli wafino.

Latw. aw. apgabd.

Latw. Awifchu apgabdatajs: J. W. Sakranowicz.

Sludinaschana.

Gada tirgi.

Ar gubernas waldifchanas atwehleschanu tiks
krobna-Dshcheneeku muischa (Kuldigas ap-
rinsh) schinl un ari nahzofchis gads, itgads **2**
gada-tirgi noturet. prohti

16. April un 30. September.

Augfcha minetohs tirgus turehs Dshcheneeku muis-
chas krobgas flabiuma, pee wafleelzeta firo Saldu
un Kuldigu. Pehz arshirinatabs tirgus talfes ir
atwehlehts minetajohs tirgus andelâ wesi: **irgus,**
gohwis, zuktas un wifadas zitus lohpus,
ka ari wifadas ehdamas un dseramas leet-
tas un wifadas amatneeku un fabriku leetas.

**Pirmaja (1876.) gada netiks ne-
kahda tulle nemta.** 2

Dshcheneeku muischas waldifchana.

Isteno Hollandeeschu peena: un

lohpu pulweri

nupat no jauna dabuja un peedahwa

C. Sepkeris,
Zelgawa.

Jaunas filkes

pahrdoht lehti

Gottfr. Herrmanis,
Zelgawa, pee Dobbeles wahrteem.

6. April f. g.

lifs Wezs-Auzes basnizkrohga uhtrupe
notureta, fur wairakfoblitajeem pahrdohs
mehbeles, mahju-un wirtschafes
leetas, gultu-drahwas un ta jo pr.

Baltvomischa pee Bauffas teet mellehts labâ,
mahzibis faleijs ar labahm atestarehm, kas ari mahz
arfehgas tafibri, uf nahzofchcem Jurgeem no Balt-
vomischas muischwaldibas. 1

No krobna Behrsmuischas pagasta teefas (Dobbe-
les aprinsh) teel zaur scho sinams daritohs, ka Sprig-
gautmuischas Kentu mahju fainneeta Jaua Schwana
konkurses usnemia mantiba, ka: **firgi, gohwis,**
zuktas un daschadas fainneezihas leetas,
29. Merz f. g. Kentu mahjas uf wairakfoblifchanu
tiks pahrdohia.

Behrsmuischas teefas nama, 6. Merz 1876.
Preekschfeh.: W. Weilmann. 3
Stribw.: Melchmann.

Eleijas pagasta waldiba (Dobbeles aprinsh) dara
zaur scho sinamu, ka pee schibs pagasta waldibas
30. Merz f. g. pulstien 10. no ribta, uhtrupe masas
datas tiks pahrdohiti **600 mehri rudfu** is ma-
gasinas. — 2

Eleija, 6. Merz 1876.
(Nr. 103.) Pag. wez.: J. Schleiser.
(S. W.) Stribw.: J. F. Haase.

No Sautas pagasta waldifchanas, Kursemes gu-
berna, Jaunjelgawas aprinsh, teel zaur scho fludi-
nabts, ka 29. Merz f. g. pee Sautas pagasta mah-
jas buhwes tas mubneeta un pobneeta darbs uf
majakfoblifchanaetorgi tiks isehhts.

Weitert, kas labas leezibas rakstus war usrahdht
un scho darbu gribetu usnemt, teel usfajinat, mine-
taja deena Sautas pagasta mahja nonahht un pee
torga dalibu aemt. Mahja tiks no keegekem bub-
weta.

Sauta, 3. Merz 1876.
(Nr. 80.) Pag. wezalais: N. Kalnin.
Stribw.: F. Kreuzberg.

Zelgawas pilsehtas spahrkases di-
rekzija dara zaur scho wiseem sinamu,
ka wina no 1. Merz f. g. fawas sehde-
schanas noturehs diwireis nedekâ, un
prohti katru pirmdeen un zetortdeen no
pulksten 4. lihds 7. pehz pusdeenas Zel-
gawas pilsehta rastust. Ja tais deenas
eekristu swehrdeenas, tad sehdeschanas
tiks turetas to deenu pehz tam. — Zel-
gawa, 27. Februar 1876. 1

Direkzija.

Ehdolê

tiks 15. April f. g. uhtrupe notureta. Tur pahrdohs
darba-firgus un aitas ar wiseem jeh-
reem. Turpat ari war sehklasartupelus farrâ
laika dabuht piet. 1

Dshsolmuischa pee Zelgawas ir labi
fehklasartupeli
(ohschlapini) pahrdohdami. 2

Rifchu strohpi,

no salneem, pehz jaunakohs un derigalahs (Wahzfe-
mes) wifses, teel lehti tafiti (4 rubt. gab.) un uf
wafleleschanu ahtri pagatawoti no J. Kassiega,
Sloba. 1

Diwi neweenadi behni, jeb grammatina, kurrâ
stahht un pamahzifchana: ka buhs un ka nebubs
ar lohpineem dshwoht, farakfilita preeksch behneem.
No Ebr. Schdnberg, Ruzgawas draudjes flobhmei-
stera un ehrgelneeta. Rakfa 6 kap.

Sludinaschana.

Labus un lehtus arklus, plaujamahs
maschines, rohkas: un ar firgeem ku-
lamahs maschines, lokomobiles
un uf weetas stahwofchas damfmaschi-
nes, gatawus pakawus, schuja-
mahs maschines preeksch nama-mah-
tehm un fkhohdereem, superfosfatu
pehz Rihgas politechnikuma analises
peedahwa 4

Ziegler's un beedris.

Rihga, leelaja pils eela Nr. 19.
Peejihmejums: **Ekendorfê pee**
Zukuma Ernst Kristophsohna
L. nem uf tam apstelleschanas preti.

Krobna Wez-Schwahrdes ta fangams
Jurgu firgu un lohpu tirgus
tiks ihwafchi **3. Mai f. g.** noturehts.
Wez-Schwahrdes muischas waldifch., 9. Merz 1876.
(Nr. 9.) 3

Abgunt-Grunfeltes Sanderu mahjas tiks 22. Merz
f. g. pee awakfakfilitahs pagasta teefas uf weenu
gabâ, no Jurgeem 1876. g. lihds Jurgeem 1877. g.
apafsch teem tad eeklatameem nolikumeem wairakfobe-
litajeem uf renti isdohbas.

Abgunt-Grunfeltes pagasta teefa, 10. Merz 1876.
(Nr. 21.) Preekschfeh.: J. Hennig.
Teef. fribw.: A. Grün.

Jaun-Swirklautas pagasta teefa dara zaur scho
sinamu, ka wina 27. Merz f. g., pulstien 12. rus-
deena, Jaun-Swirklautas Siuburu mahjas Krihs-
jahnim Rittenbergim peederigahs mantas behsfama
dalu uhtrupe pahrdohs. 3

Jaun-Swirklautas pagasta teefa, 4. Merz 1876.
(Nr. 55.) Preekschfehatajs: M. Weiland.
(S. W.) Rakstu webejs: Waldowsky.

Kristus paffakstaigafchana.

Ishetrâs grammatâs lateiniski farakfilita
no
Kempenes Iohma Hammerlein.
Latwiski no
H. Blumberg.
Ar Kristus bildi.
Rakfa 65 kap.

! Behfīts !

No Behfu pilsehta waldeš teel zaur scho wíseem smans daríhts, ka Behfu pilsehta tíls noturei apalschá mineteē gada tirti, ká:

22. un 23. Janwar lohpu-, sirtu- un krahmju tirtus.
19. un 20. April " " " "
11. un 12. Juni " " " "
no 11. líhđs 18. Juni krahmju tirtus.
16. un 17. Oktober lohpu-, sirtu- un krahmju tirtus. 3

Mahldereem par sīnu,

ka pee manim war dabuht wífadās mahldeeru pehrweš, faufas un fagatawotas, ahtri schustofcho fernizu un sekatiwu, gruntigu angleešchu laku, tumšchu, gaischu un baltu, ká ari pindseles daschadōš leelumōš.

C. Hepkeris, Jelgawā,
fahls un sīku, andešs weeta.

Semkobjibas

mašhines un lauku rihkus,
ká arklus, eješčas, fešchanas, damfa- un sirtu-švešku
fukamāš, lobības tihramāš, ešeku greešamāš
mašhines,

lokomobiles,

uf weetu stahwoščahs damfmašhines un t. j. pr. íf
flaweneem abrsjemes fabrikeem, íšdohd no lehgera un
uf apstelleschānu

W. van Dyk,
Rihgā, leelajā smilšchu eelā Nr. 1.

Superfossatu,

no Packard Ipswichē
(Englandē),

kas tē jau 15 gadus var labu atrašē un fawas
labas íhpaščības deht jau pirmā semkobju íf-
rahđišchānā 1865. gadā medali dabuja, pahredoht
no lehgera

W. van Dyk,
Rihgā, leelajā smilšchu eelā Nr. 1.

Gruntzweetas

pahredoht

stary Dínburgu un Witebšku, 20 werites no dšels-
zela, va kuru no Rihgās par 12 stundahm war turp ne-
braukt par 5 rubt. f., 30 werites no Daugawas,
Dbošes upmalā, kur

laba seme ar plawahm un
lauku gabaleem,

waijadšigu mešchu bes eškahm, — katru pub-
weetu semeš par 10 líhđs 15 rubt. f., ari brangu
plazi pahredoht ar semi, zif virzešs grīb, kur le-
las uhdenš sudmalas war buhweht. Kad roh-
las nauda pešj virzeša ešpvehjuma eemakfata, tad
dabu kontrakti un ta atliksu malkajama nauda war
paklft uf ta grunts gabala, ja grīb, uf 40 gadeem.
Kad katrā gadā par 10 8 procentes malka, tad pa-
rahds eelšch schein 40 gadeem ír aismalkahs un íf-
delbehts. Turpat ari leela muišcha

ar 250 pubweetahm katrā laukā, ar labu
semi un trefnahm plawahm, teel íšrenteta par
lehtu malku. Klabatās sīnas íšdohd **Ubr-Rihgā,**
lakšu eelā Nr. 32, eebraufschānās fatimeeks un
Dínburgā Hesteltn lungs, Wahju gaitubst, ne-
tablu no Rihgās dšelszela malkables.

Mohmaks, 10 va rubli, bakkus, dehtus,
laktas un zitus buhwofkus pahredoht leht

E. Jakobsohns,

Jelgawā, upes eelā, sakajā namā Nr. 4, aís brub-
wera Hermutha. 6

Malkawas loterijas lohšes,

par labu meitenu priwaisfoblai, leelalāšs wimeeks
25000 rubt. fudr., pawisam 1000 winnesti 55000
rubt. fudr. wehtibā, — ír dabunamas par 1 rubl.
20 kap. fudr. gabalā pee

M. S. Cöwensteina,
Jelgawā, leelajā eelā Nr. 16.

No 1 líhđs 10 lohšehm ír japeeš 25 kap. fudr.
pastnaudas.

Augstgrahdigo, ká ari englischu

superfossatu

tur arweenu uf lehgera un nem apstelleschānās preti

C. Hepkeris,
Jelgawā.

! Uhtrupe !

29. Merz f. g. ífš Jaunpils (Neuenburg) masajā
muišchā Lewešē wairakfoblišchānā pret staidru malku
pahredoht **sirtu, gohwis un teles** (no Hollandee-
schu fugas). Arentaters: **J. Weinberg.**

Reprezejees wagare

ar labahm parahdišchānahm war par
Turgeem weetu dabuht. Tamdeht
pee laika japeeteizahs **Jumprawmuis-
schā** pee Bauškas jeb Jelgawā, blakam
rahtuim, **Knöcheta** namā. 2

Kuldigā latweešchu teateris

tresho leeldeenas deenu. 2

Kupat ífš tresho reis no jauna íšraklats pee
J. W. Steffenhagen un dehta

La Deewa - kalpa

Mahrtina Luttera

masais katkissis

ísteikš un ífškadrohts

ar šwehtu rakstu wahrdeem un ar leela
katkissa palihgu.

Latweešchu Deewa draudšehm dahwabšs par atšišchā-
nas un tizības apstirinašchānu.

Malka 25 kap.

Schis katkissis ír lohti derigšs pee
ešwehtijamo behrnu mahzības.

Dabunams

Jelgawā, Besthorn f. grahmatu - bohde.

Dabujamas wíšās grahmatu bohdes:
Septini

Gawenu špreddiki

pahr Pestitaja septin pehdigeem wahrdeem. Lat-
weešcheem par labbu no wazš wallobas pahrtulkoti.
Malka 25 kap.

Garrigas Lubgščanas

uf šwehtu laiššem barnizas gaddā. Pahrtulkotas
no **J. Ruggen.** **Malka 15 kap.**

Jauna

Špreddikku - Grahmata

us wíšahm šwehtdeenam, šwehtkeem un šwehtkeem
laiššem, šaraktita no Konšistorialtrakt **G. R. P.**
Rhode, netaika Dundangas mahzítaja.
Malka 80 kap.

Ihfi basnizstahsti.

Šaraktit no **H. Blumberg.**

Malka 7 1/2 kap.

Teem írv **Wohsus un praweešchi.** Bihbeles
šwehtu špreddikšs Díkšeku basnizā, Wíšsemnē, šaz-
zihš 1. Septemberi 1874 no mahzítaja **R. Dfirne.**
Malka 8 kap.

Nonahzeet un palihdšeeet mums. Špreddikšs,
šazizhts uf **Walmeeras** aprinka mīšiones šwehtkeem
4. September 1871 no mahzítaja **R. Dfirne.**
Malka 8 kap.

Muhfu Greetina.

Sesčas dšeešmas preešch weenas balšs ar flaweeru
pawadišchānu, fazeretas no **R. Schulz,** zítreiseja **Birs-
gales** mahzítaja un mušká líkšs no **R. Wylsch,**
zítreiseja **Blíddenes** mahzítaja.
Malka 40 kap.

Kā **Baleijas Zahnis** fawu buhšchānu
lohpis. Araju laudhlm par preešchšimí šarakt-
itibš no **G. S. Brašche,** Rihžes un Bahrtes mah-
zítaja. **Malka 75 kap.**

Kreewu un Wahzeeschu karri pret Fran-
tscheem no 1813—1815. No **H. Liventhal.** 35 kap.